

Normas Técnicas

NORMAS TÉCNICAS DA ACUICULTURA ECOLÓXICA.

COPIA CONTROLADA: Non Si : nº ____ Asignada a: _____ Data: _____

NORMAS TÉCNICAS DA ACUICULTURA ECOLÓXICA

MODIFICACIÓNS RESPECTO DA EDICIÓN ANTERIOR:

- Reescríbense de novo as Normas Técnicas de Acuicultura

Elaborado pola Dirección Técnica

Revisado e aprobado polo Presidente:

Manuel Mª Cancio Álvarez

Francisco López Valladares

Documento: NT-08

Edición: 03

Data: 12/07/18

Páxina 1 de 17

ÍNDICE:

- 1.- OBXECTO
- 2.- ALCANCE
- 3.- REFERENCIAS
- 4.- REALIZACIÓN
  - 4.1.- Requisitos xerais.
    - 4.1.1. Requisitos xerais para todo tipo de cultivos.
    - 4.1.2. Producción Paralela.
  - 4.2. - Producción animal da Acuicultura.
    - 4.2.1. Peixes, Moluscos, Crustáceos e Equinodermos.
    - 4.2.2. Prevención de enfermidades e tratamentos veterinarios.
    - 4.2.3. Condicións para o Transporte de peixes vivos.
    - 4.2.4. Períodos de conversión para animais de acuicultura.
  - 4.3. - Requisitos dos pensos para Peixes, Crustáceos e Equinodermos de produción ecolóxica.
    - 4.3.1. Normas específicas sobre pensos para animais de acuicultura carnívoros.
    - 4.3.2. Normas específicas sobre pensos para determinados animais da acuicultura.
    - 4.3.3. Materias primas, Aditivos, produtos destinados á nutrición animal e coadjuvantes tecnolóxicos autorizados para a fabricación de pensos de Produción Ecolóxica.
  - 4.4 - Cultivo de Moluscos.
    - 4.4.1. Normas específicas.
    - 4.4.2. Técnicas de Cultivo.
  - 4.5. - Cultivo e recolleita de Algas.

1.- OBXECTO

O Consello das Comunidades Europeas aprobou, o 28 de Xuño do 2007, o Regulamento Nº 834/2007 sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos, polo que se derroga o Regulamento (CEE) nº 2092/91. O Regulamento (CEE) nº 2092/91 queda derrogado a partir do 1 de Xaneiro de 2009, polo que será aplicábel a partir desta data o Regulamento (CE) Nº 834/2007.

As disposicións do Regulamento 834/2007 son as normas básicas para agricultura ecolóxica consensuadas a nivel comunitario. No considerando (40), o Regulamento 834/2007 explicita literalmente: “En espera da adopción das normas comunitarias detalladas de produción para determinadas especies animais e plantas acuáticas e microalgas, convén que os Estados membros poidan dispor a aplicación de normas nacionais ou, pola falta destas, normas privadas aceptadas ou recoñecidas polos Estados membros.” No artigo 15 do citado Regulamento, establécense as normas de produción acuícola dentro do marco da produción ecolóxica.

A normativa europea complétase co Regulamento 889/2008, polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (CE) 834/2008 do Consello, sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos, con respecto á produción ecolóxica, a súa etiquetaxe e a ao seu control. Non obstante, non se regulan tódalas técnicas nin tódolos produtos susceptíbeis de seren obtidos ou empregados segundo o sistema de produción agroalimentario ecolóxico.

Coa publicación do Regulamento (CE) nº 710/2009, da Comisión do 5 de Agosto de 2009, que modifica o Regulamento (CE) nº 889/2008, polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (CE) nº 834/2007, que atinxe á fixación de disposicións de aplicación para a produción ecolóxica de animais da acuicultura e das algas mariñas, complétase a normativa de rango europeo que é de aplicación na acuicultura ecolóxica en Galicia.

Os obxectivos destas Normas Técnicas da produción acuícola ecolóxica son:

- Concretarmos certos aspectos normativos contemplados no Regulamento (CE) 834/2007, o Regulamento (CE) 889/2008, e o Regulamento (CE) 710/2009, pero que non fican abondo definidos e dan pé a interpretacións diferentes.
- Establecermos a normativa técnica aplicábel polos operadores a certas producións e con relación a certos aspectos técnicos non contemplados nas normas de produción.
- Axustarmos a normativa que define o sistema de produción acuícola ecolóxica ás características e especificidades propias da Comunidade Autónoma de Galicia.

2.- ALCANCE

A actual versión do caderno de Normas Técnicas será de obrigado cumprimento, previa aprobación pola Consellaría competente en materia de agricultura e aprobación no Pleno do C.R.A.E.G.A, para tódalas persoas físicas ou xurídicas que interviren na produción dos produtos que deseguido se indican, sempre e cando estes produtos levaren ou foren levar indicacións referentes ao método ecolóxico de produción, e até o momento en que estes produtos estiveren dispostos para a súa venda ao consumidor final:

- a) animais e produtos animais de acuicultura continental.
- b) animais e produtos animais de acuicultura mariña.
- c) recolleita e cultivo de algas mariñas.

3.- REFERENCIAS.

- Procedemento Operativo de Calidade 04 “Procedemento de certificación e control”.
- Norma UNE – EN ISO/IEC 17065: “Requisitos para organismos que certifican produtos, procesos e servizos”.
- Regulamento (CE) nº 834/2007 do CONSELLO, do 28 de Xuño do 2007, sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos e polo que se derroga o Regulamento (CEE) nº 2092/91 (Versión consolidada).
- Regulamento (CE) Nº 889/2008 DA COMISIÓN, do 5 de Setembro do 2008, polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (CE) nº 834/2007 do Consello sobre produción e etiquetaxe dos produtos ecolóxicos, con respecto á produción ecolóxica, á súa etiquetaxe e control (Versión consolidada).
- Regulamento (CE) Nº 710/2009 DA COMISIÓN, do 5 de Agosto do 2009, que modifica o Regulamento (CE) nº 889/2008, polo que se establecen disposicións de aplicación do Regulamento (CE) nº 834/2007, no que atinxe á fixación de disposicións de aplicación para a produción ecolóxica de animais da acuicultura e de algas mariñas.

4.- REALIZACIÓN.

4.1. Requisitos xerais.

4.1. 1. Requisitos Xerais para todo tipo de cultivos.

Os centros de cultivo deberán estar situados en lugares que non sexan obxecto de contaminación por produtos ou substancias non autorizadas na produción ecolóxica ou de contaminantes que comprometan a natureza ecolóxica dos produtos.

A ubicación dos centros de cultivo realizaráse dacordo coa especificada na concesión administrativa.

Avaliación de Impacto Ambiental: Será necesaria unha avaliación medioambiental se a unidade no foi previamente obxecto dunha avaliación equivalente para a súa utilización con este fin.

Plan de Xestión Sostíbel:

- O operador facilitará un Plan de Xestión Sostíbel proporcional á unidade de produción para a acuicultura.
- O plan adaptarase anualmente e detallará os efectos medioambientais do centro de operacións e o seguimento medioambiental que tiver que levar a cabo.
- En caso de se determinar impacto ambiental, deberá detallarse a listaxe de medidas (corrección/ accións correctoras) que se tomaren para reducir ao mínimo os impactos negativos sobre a contorna acuática e terrestre adxacentes, incluídos.
- O plan rexistrará a vixilancia e a reparación do equipamento técnico ou instalacións.

Plan de Redución de Residuos: Ao comezo da actividade, deberá presentarse un Plan de Redución de Residuos e o operador reciclará os residuos xerados conforme á lexislación vixente.

- O operador empregará, preferibelmente, fontes de enerxía renovábeis.
- Deberá elaborar un calendario de redución de residuos que se porá en marcha ao comezo das actividades acuícolas.

4.1.2. Producción Paralela (simultánea de animais de Acuicultura Ecolóxica e Non Ecolóxica.

A Consellaría competente en materia de Produción Ecolóxica poderá permitir a cría de animais de produción Ecolóxica e de produción Non ecolóxica nas distintas fases de cultivo, coas seguintes condicións:

- En caso de xuvenís, deberán dispor dunha clara separación física, e deberá existir un sistema de distribución de auga independente.
- En caso das fases posteriores aos xuvenís (pre-engorde e engorde), as unidades de produción ecolóxicas e non ecolóxicas dentro dunha mesma explotación deberán ficar separadas e correctamente identificadas.

Deberáanse respetar as designacións da Autoridade competente cando:

- Estableza zonas que non considere axeitadas para a produción ecolóxica de acuicultura ou recolleita de algas e
- Estableza distancias mínimas de separación entre unidades de produción ecolóxica e non ecolóxica.

No caso de explotación de varias unidades de produción ecolóxica e non ecolóxica polo mesmo operador, as unidades que produciren animais da acuicultura non ecolóxicos estarán tamén sometidos ao réxime de control.

4.2. Produción animal da Acuicultura.

Aplicábel a peixes, crustáceos, equinodermos e moluscos recollidos no anexo XIII bis do Regulamento (CE) N° 889/2008 da Comisión. Aplícase tamén ao zooplancto, microcrustáceos, vermes e outros animais acuáticos para a produción de penso.

4.2.1. Peixes, Moluscos, Crustáceos e Equinodermos.

Adecuación do medio acuático e Plan de Xestión Sostíbel.

A explotación acuícola deberá dispor de sistemas que permitan recoller os nutrientes residuais, por exemplo, leitos de filtrado naturais, estanques de decantación, filtros biolóxicos ou mecánicos, entre outros, ou ben empregar algas ou policultivos que contribúan a mellorar a calidade do efluente.

Deberáanse realizar os controis precisos do efluente para garantir o cumprimento dos límites definidos para cada parámetro na licenza de vertedura adxudicada pola Consellaría competente en materia de Acuicultura.

Procedencia dos animais da acuicultura ecolóxica.

O operador debe xustificar a orixe dos animais cultivados: deberánse empregar especies orixinais locais e deberán dispor dos documentos xustificativos da súa procedencia.

Deberán elixir especies que puideren ser criadas sen causaren danos ás poboacións silvestres.

Reprodutores de orixe non ecolóxica: poderánse introducir nunha explotación ecolóxica animais silvestres capturados ou animais de produción non ecolóxica, exclusivamente con fins de reprodución ou para mellorar o patrimonio xenético, e sempre que non se dispuxere de animais de produción ecolóxica.

Os animais de produción non ecolóxica, destinados á reprodución ou mellora do patrimonio xenético, deberánse manter xestionados ecolóxicamente, polo menos, os tres meses (3) anteriores a seren empregados coma reprodutores.

Xuvenís de orixe non ecolóxica: poderánse introducir xuvenís non ecolóxicos, coa única fin de cría posterior, e cando non for posíbel dispor de xuvenís de produción ecolóxica, mais deberán ficar baixo sistema produtivo ecolóxico, como mínimo, os dous terzos (2/3) da duración do ciclo de produción anteriores á súa comercialización para poderen ser considerados coma produto ecolóxico.

Técnicas de cultivo para Peixes.

Teránse en conta os requirimentos especiais de cada especie á hora de se deseñar o medio de cría. Isto inclúe os requisitos construtivos, a calidade da auga e condicións de osíxeno, temperatura e luminosidade.

Para as especies de auga doce, o fondo debe ser o máis semellante ás condicións naturais.

No caso da carpa, o fondo de cultivo deberá ser de terra natural.

Respetarase e gardarase rexistro das densidades de cultivo especificadas no Anexo XIII bis para cada unha das especies.

Deberá implantarse un sistema de vixilancia e rexistro para monitorizar a saúde xeral dos peixes e tamén da calidade da auga. O sistema de vixilancia debe incluír, por exemplo, avaliación de lesións superficiais en aletas e corpo, variacións no ritmo de crecemento ou comportamento anormal.

Sistemas de contención das granxas de cultivo.

Os sistemas de contención estarán deseñados, situados e xestionados para minimizaren o risco de escapes. Deberán estar documentadas as medidas implantadas para reduciren escapes, por exemplo, frecuencias de inspección das instalacións, reixas, mantemento, etc...En caso de escapes, estes deberán ser rexistrados e notificados á autoridade competente, ademais de tomar medidas para reducir o impacto no ecosistema local incluída a recuperación cando for necesaria.

Para a produción ecolóxica, fica prohibido o emprego de instalacións pechadas de cultivo por recirculación. Soamente se permitirá a recirculación de auga nos seguintes casos:

- Os criadeiros (*hatcheries*) e os viveiros.
- As instalacións de produción de especies a se empregaren para pensos ecolóxicos.

Para a produción ecolóxica fica prohibido o quecemento ou refrixeración da auga de cultivo por medios artificiais en calquera fase, agás nos criadeiros e viveiros en que si está permitida. Para tódalas fases de cultivo, incluíndo a ceba, permítese auga de perforación natural para quentar ou arrefriar a auga.

O uso de medidas anti-incrustantes cumprirá os requisitos do Artigo 25.2 *septdecies* do Regulamento (EU) 889/2008.

Para as instalacións de cultivo en terra:

- Terá que ser posíbel controlar os caudais e a calidade da auga de entrada e de saída. O uso da cantidade de auga e o cumprimento dos límites diferenciais entre auga de saída e de entrada, deberán ser conformes ao explicitado na licenza outorgada polas autoridades competentes.
- Polo menos un 5% do perímetro (interfaz terra-auga) deberá contar con vexetación natural. Este requisito adecuaráse ao aprobado pola autoridade competente en termos medioambientais, segundo figura no plan de xestión medioambiental presentado para o inicio e mantemento da actividade.

Para as instalacións de cultivo no mar:

- Haberá que contar cos permisos e licenzas oficiais emitidos pola Consellaría competente en materia de Acuicultura Mariña, para definir a situación axeitada das instalacións de cultivo, e que están baseadas no estudo de impacto ambiental.
- Deberáse dispor dun mantemento axeitado.

Técnicas de cultivo de animais da acuicultura.

Deberáse minimizar o manexo, coa fin de reducir o estrés dos animais segundo as necesidades da súa especie. Por este motivo, deberán contar con protocolos de manipulación definidos e implantados. Se for preciso, e con fins de reprodución, poderánse empregar anestésicos autorizados e reflectidos no Plan Veterinario.

Minimizaránse as clasificacións segundo as necesidades de benestar dos peixes.

O emprego de luz artificial fica restrinxido aos seguintes casos:

- A prolongación das horas de luz natural do día non debe superar as necesidades etolóxicas do animal.
- Non superará endexamais as 16 horas diarias, agás con fins de reprodución.
- Os cambios de luz deberán ser sempre graduais, evitando os cambios bruscos de intensidade. Os sistemas de iluminación deberán estar adaptados para tal fin.

Respecto da aireación e uso de osíxeno disolto:

- Permítese o uso de aireadores mecánicos e deberá ficar rexistro do seu emprego nos rexistros de produción. Preferibelmente, estes aireadores mecánicos funcionarán con fontes de enerxías renovábeis.
- Soamente se permite o uso de osíxeno disolto coa fin de: manter a saúde animal, períodos críticos de produción e transporte baixo as seguintes condicións:
  - Excepcional aumento da temperatura ou descenso da presión atmosférica que afecte á cantidade de osíxeno disolto na auga.
  - Casos de contaminación accidental do subministro de auga que requiran cortar o aporte de auga.
  - Situacións ocasionais coma mostraxes o clasificacións en que a densidade por m²/m³ (metro cadrado/metro cúbico) aumenta.
  - Con obxecto de garantir a supervivencia da poboación da explotación en casos de continxencia.
- En ambos os dous casos, manteráanse rexistros documentados tanto para o uso de aireadores (nos rexistros de produción) coma de osíxeno, cuxo uso debe ficar xustificado nos rexistros.
- Respecto das Técnicas de Sacrificio, deberán conseguir que os peixes fiquen inmediatamente inconscientes e insensíbeis á dor. Os métodos de sacrificio deberán ser adecuados para cada especie cultivada (choque ou *shock* térmico, atordoamento ou *stunning*, choque ou *shock* eléctrico, etc...)
- O emprego de hormonas e derivados de hormonas con fins de Reprodutivas fica prohibido.

4.2.2. Prevención de enfermidades e tratamentos veterinarios: Plan de Bioseguridade e Plan Veterinario (Peixes, Moluscos, Crustáceos, Equinodermos).

- Deberá estar dispoñíbel e aprobado un Plan Veterinario de Saúde e un Plan de Bioseguridade das instalacións de cultivo, conforme aos requisitos da Consellaría competente en materia de Sanidade Animal.
- O Plan Veterinario e o Plan de Bioseguridade deberán estar correctamente definidos, implantados e mantidos con tódolos rexistros necesarios.
- A explotación deberá contar con asesoramento sanitario por un Veterinario colexiado, proporcional á unidade de produción, e con servizos cualificados no alcance de acuicultura.
- As frecuencias de visita á explotación do asesoramento sanitario non será inferior a unha vez (1) ao ano, e non inferior a unha vez (1) cada dous (2) anos no caso das explotacións de moluscos bivalvos.
- A explotación deberá dispor dun Plan de Limpeza e Desinfección documentado, validado e implantado para os sistemas, equipos, aparellos e ferramentas da explotación. Deberán ficar rexistros das actividades de limpeza e desinfección, explicitando produtos empregados e doses conformes ao Plan de Limpeza e Desinfección.
- Para a limpeza e desinfección, soamente poderán empregarse os produtos recollidos no Anexo VII, seccións 2.1 e 2.2 do Regulamento (EU) 889/2008.

- Coma métodos de desinfección, a luz ultravioleta e o ozono unicamente están autorizados para uso en criadeiras e viveiros.
- A Consellaría competente en materia de Sanidade Animal, poderá determinar se é necesario o barbeito nas instalacións de cultivo e a duración axeitada deste. Nestes casos, ficará documentado. Non será obrigatorio o barbeito en caso de cultivo de moluscos bivalvos. As condicións do barbeito estarán definidas pola autoridade competente.
- De se producir unha patoloxía ou problema sanitario, poderáanse dar tratamentos veterinarios segundo:
  - Substancias de plantas, animais ou minerais nunha dilución homeopática.
  - Plantas e os seus extractos que non tiveren efectos anestésicos.
  - Substancias coma oligoelementos, metais, inmunoestimulantes naturais ou probióticos autorizados.
- Tódolos tratamentos veterinarios ficarán rexistrados no Libro de Tratamentos. No caso dos tratamentos veterinarios, as prescricións deben estar dispoñíbeis segundo un diagnóstico previo.
- Do mesmo xeito, os tratamentos desinfectantes ou biocidas ficarán igualmente rexistrados axeitadamente. Os tratamentos biocidas quedan limitados a dúas (2) veces ao ano, ou unha (1) vez ao ano se o ciclo de produción for inferior a dezaioito (18) meses.
- Os tratamentos alopáticos quedarán limitados a dous (2) tratamentos anuais coa excepción das vacinacións e os programas de erradicación obrigatorios. Adecuaráanse ao ciclo de produción se este for máis curto de dous (2) anos e, de sobrepasar os límites mencionados, os animais afectados non poderán venderse coma ecolóxicos. Quedan excluídos os tratamentos obrigatorios dentro dos programas de control obrigatorios polos Estados membros.
- Os período de supresión, despois da administración de tratamentos veterinarios alopáticos e antiparasitarios mencionados, será o dobre do tempo de espera legal mencionado no Artigo 11 da Directiva 2001/82/CE ou, se non estiver especificado, de 48 horas.
- De se empregaren medicamentos veterinarios, estes deberán ser notificados á autoridade de control de produción ecolóxica antes de estes produtos seren comercializados como ecolóxicos. Tódolos individuos tratados deberán ficar claramente identificados.

4.2.3. Condicións para o Transporte de peixes vivos.

- Os peixes vivos transportaránse en depósitos axeitados con auga limpa que responda ás súas necesidades fisiolóxicas en termos de temperatura e osíxeno disolto.
- Antes de seren transportados peixes e produtos da pesca ecolóxicos, os depósitos deberán ter sido limpados, desinfectados e aclarados en profundidade. Deberán estar dispoñíbeis os protocolos e rexistros de desinfección e/ou certificados (se foren de aplicación).
- Tomaránse precaucións para reducir o estrés. Durante o transporte, a densidade non alcanzará un nivel que sexa prexudicial para a especie conforme ás guías sectoriais de benestar animal.
- Manteránse documentos xustificativos dos aspectos mencionados nos apartados anteriores.

4.2.4. Períodos de conversión para animais de acuicultura.

Os seguintes períodos de conversión das unidades de produción acuícola serán aplicábeis aos seguintes tipos de instalacións acuícolas, incluídos os animais de acuicultura existentes:

- un período de conversión de 24 meses para as instalacións que non poidan baleirarse, limpase e desinfectarse;
- un período de conversión de 12 meses para as instalacións que tiveran sido baleiradas ou se tiveran deixado en barbeito;
- un período de conversión de seis meses para as instalacións que se tiveran baleirado, limpado e secado;
- un período de conversión de tres meses para as instalacións en augas abertas, incluídas as que criaren moluscos bivalvos.

A autoridade competente poderá decidir recoñecer, de xeito retroactivo, como parte do período de conversión, todo período previamente documentado en que as instalacións non foran tratadas ou expostas a produtos non autorizados para a produción ecolóxica.

4.3. Requisitos dos pensos para peixes, crustáceos e equinodermos de produción ecolóxica.

Os pensos empregados para produción ecolóxica de PEIXES, CRUSTÁCEOS E EQUINODERMOS débense basear na prioridade de garantir a sanidade animal, a alta calidade do produto (dende o punto de vista nutricional), e un baixo impacto medioambiental.

4.3.1. Normas específicas sobre pensos para animais de acuicultura carnívoros.

Os pensos destinados á alimentación de animais de acuicultura carnívoros deberán ter en conta as seguintes prioridades:

- ser pensos ecolóxicos procedentes da acuicultura.
- as fariñas e aceites de peixe empregados para a fabricación do penso procedente de despozos da acuicultura ecolóxica, ou ben procedente de despozos de pescado xa capturado para consumo humano, mais procedente de pesqueiras sostíbeis.
- as materias primas ecolóxicas de orixe vexetal e animal empregadas na fabricación do penso adecuaránse ás especificadas no Anexo V e ás súas restricións.

De xeito obrigatorio na produción ecolóxica:

- A ración de penso poderá conter un máximo de 60% de produtos vexetais ecolóxicos.
- Se for penso ecolóxico para Salmón e Troita, de se empregar Astaxantina, deberá ser derivada, fundamentalmente, de fontes ecolóxicas (como cunchas de crustáceos

ecolóxicos) dentro do límite das súas necesidades ecolóxicas. Se non houber fontes de Astaxantina ecolóxicas, poderá utilizarse fontes naturais (por exemplo, lévedo de *Phaffia*).

- Para a alimentación de Salmónidos, está autorizada a utilización de histidina producida mediante fermentación, cando os pensos para animais de acuicultura carnívoros contemplados segundo os requisitos prioritarios, non subministren unha cantidade abonda de histidina para satisfacer as necesidades nutricionais.

4.3.2. Normas específicas sobre pensos para determinados animais da acuicultura.

As especies contidas no Anexo XIII bis, seccións 6, 7, e 9, soamente se alimentarán con pensos dispoñíbeis de xeito natural en estanques e lagos. En caso de non se dispor destes pensos naturais en cantidade abonda, poderán empregarse pensos ecolóxicos de orixe vexetal, preferentemente producidos na propia instalación da explotación, ou ben algas. Nestes casos, é necesario que o operador garde documento xustificativo da necesidade de usar penso adicional.

Se os pensos naturais foron complementados con penso ecolóxico ou algas, as especies mencionadas na sección 7 e os peixes da familia *Pangasius spp.* da sección 9, poderán conter un máximo dun 10% de fariña ou aceite de peixe derivados da pesca sostíbel.

4.3.3. Materias primas, Aditivos, produtos destinados a nutrición animal e coadxuvantes tecnolóxicos autorizados para a fabricación de pensos de Producción Ecolóxica.

Soamente se poderán empregar na acuicultura ecolóxica materias primas para a alimentación animal, de orixe animal ou mineral, recollidas na listaxe do ANEXO V do Regulamento (CE) N° 889/2008.

Soamente se poderán empregar, para a fabricación de pensos destinados á produción ecolóxica, aqueles aditivos, produtos destinados á nutrición animal e os coadxuvantes tecnolóxicos recollidos no Anexo VI e observando as súas restricións.

4.4. CULTIVO DE MOLUSCOS.

4.4.1. Normas específicas.

Zonas de cultivo.

- O cultivo de moluscos bivalvos ecolóxicos poderá ser realizado en réxime de policultivo con peixes de cría ecolóxica de aleta, cría ecolóxica de algas e xunto á cría de moluscos gasterópodos.

- Deberá delimitarse as zonas de cultivo por postes, flotadores ou outros marcadores visíbeis. Se for preciso, estarán retidos por mallas, gaiolas ou medios similares.
- Deberá realizarse unha análise de riscos coa fin de reducir os riscos para as especies que teñan un interese de conservación. De se utilizaren sistemas anti-predadores, o deseño deberá evitar danos a aves mergulladoras.
- Polo que atinxe aos moluscos bivalvos e outras especies non alimentadas polo home mais que se alimentan de plancto natural:
  - i) eses animais, que se alimentan por filtración, cubrirán tódalas súas necesidades nutricionais na natureza, agás no caso dos xuvenís criados en instalacións de incubación e en viveiros,
  - ii) criaránse en augas que reúnan os criterios das zonas de clase A ou B definidas no Anexo II do Regulamento (CE) nº 854/2004,
  - iii) as zonas de cría terán unha *alta calidade ecolóxica*, segundo se define na Directiva 2000/60/CE.

Recolleita de semente do medio natural.

- Se a lexislación o permitir, no caso de moluscos bivalvos, poderá empregarse material de produción silvestre procedente do medio natural, incluso fóra dos límites da unidade de produción ecolóxica.
- Deberá contar coa licenza emitida por parte das autoridades competentes para a recolleita da semente, e a devandita recolección e as cantidades deberán cingirse estritamente ao outorgado na pertinente licenza.

No caso concreto do Ostión do Pacífico (*Crassostrea gigas*), débese dar preferencia á semente obtida de poboacións criadas de xeito selectivo, para reducir a desova na contorna silvestre.

Xestión das unidades de cultivo de Moluscos.

- Deberá dispor de rexistro das densidades de cultivo, densidades que non poderán ser superiores ás densidades de moluscos non ecolóxicos na localidade. As densidades máximas deberán, polo tanto, ser conformes coas definidas no Plan de Explotación outorgado polas autoridades competentes.
- Deberá realizarse labores de escolla e aclarado de densidade co fin de garantir o benestar animal e preservar a calidade do produto.
- Polo que atinxe aos moluscos, permítese unha vez (1) ,durante o ciclo de produción, o tratamento con cal como método para o control de organismos incrustantes competidores. Deberán existir rexistros destes tratamentos con cal.

4.4.2. Técnicas de Cultivo.

Requisitos específicos aplicábeis ao cultivo do Mexillón.

NORMAS TÉCNICAS

NORMAS TÉCNICAS DA ACUICULTURA ECOLÓXICA

- O cultivo de mexillón deberá realizarse segundo as especificacións do Anexo XIII bis, Sección 8, do Regulamento 889/2008.
- O número de cordas pendurantes para o cultivo en batea non excederá dunha por metro cadrado de superficie, e a lonxitude máxima non pasará dos 20 metros. Durante o ciclo de cultivo non se realizará o aclarado das cordas, aínda que se permite a subdivisión ou desdoblamento destas, sempre que non se incremente a densidade inicial.
- Todo operador que quixer desenvolver a actividade deberá contar coa Concesión Administrativa do Viveiro, expedida pola Consellaría competente en materia de Acuicultura Mariña, onde se detallan as características, a ubicación, o título habilitante, os titulares e as especies autorizadas.
- Tódolos materiais empregados na construción e mantemento da estrutura (batea) deberán ser xestionados no porto mediante xestores autorizados, cando se deteriorenen e fiquen fóra de uso.
- Os Produtos empregados para o mantemento das estruturas, deberán ser os máis respetuosos co medio ambiente.
- As cordas, palillos, e calquera outro material que se vexa deteriorado e fiquen fóra de uso deberán xestionarse no porto mediante xestores autorizados.
- Os residuos orgánicos xerados durante a actividade de produción ou colleita do mexillón eliminaránse a distancia da explotación.
- Cando a mexilla proceda de leitos de poboación silvestre, o operador contará coa oportuna autorización da consellaría competente en materia de acuicultura mariña, onde se fixan os prazos e cantidades autorizadas para cada batea, cumprindo coas obrigas da lexislación vixente.
- Para o asentamento natural de material de reprodución en colectores, poderánse colocar até 100 cordas por batea.
- O picado da cría poderáse facer sempre e cando a mexilla sobranse se empregue para a confección de novas cordas. O incremento de cordas que xeraren non poderá exceder a densidade dunha corda por metro cadrado de superficie.
- Permítese o desdoblamento das cordas sempre e cando non se exceda o límite de 1 corda por metro cadrado de superficie.

Aplicábel ao cultivo doutros Moluscos bivalvos no fondo mariño.

- A colocación de calquera tipo de estrutura de cultivo sobre o fondo deberá estar aprobada pola Consellaría competente en materia de Acuicultura Mariña.
- Deberáse dispor, nestes casos, dun informe ou estudo da zona explotada, que debe achegarse co Plan de Xestión Sostíbel nun capítulo independente e separado.

Aplicábel ao cultivo de Ostras.

Autorízase o cultivo de Ostras en bolsas colocadas en cabaletes ou sacos de malla (en francés, *pochon*). As estruturas sobre o fondo (foren estas ou outras) non poden formar unha barreira total no litoral, de xeito que permitan a circulación das augas e a fauna.

A orientación das ostras nos leitos faráse segundo o fluxo da marea para optimizar a produción.

O cultivo de ostra deberá realizarse segundo as especificacións do Anexo XIII bis, Sección 8, do Regulamento 889/2008.

4.5. CULTIVO E RECOLLEITA DE ALGAS.

Calidade das augas.

- As zonas de cría deberán cumprir coa Directiva 2000/60/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de Outubro do 2000, pola que se establece un marco comunitario de actuación no eido da política de augas, polo que atinxe á clasificación do estado ecolóxico das augas de cultivo (ANEXO V Directiva 2000/60/CE). Soamente se poderá realizar a cría nas zonas que tiveren unha alta calidade ecolóxica, segundo se define na Directiva 2000/60/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de Outubro do 2000.
- Do mesmo xeito, non se recolleitarán algas silvestres comestíbeis en zonas que non reúnan os criterios das zonas de clase A ou clase B, definidas no anexo II do Regulamento (CE) no 854/2004 do Parlamento Europeo e do Consello, do 29 de Abril do 2004, polo que se establecen normas específicas para a organización de controis oficiais dos produtos de orixe animal destinados ao consumo humano.

Control da orixe.

- Deberáse gardar rexistro da orixe das algas, diferenciando se son algas colleitadas por arribazón ás costas ou se son de recolleita baixo un plan de explotación.
- A recolección de algas deberá estar contemplada no Plan de Xestión Ambiental, de xeito que se garanta que a actividade de recolleita non teña un impacto significativo na contorna acuática.
- Contémplase a posibilidade de recolección en zonas de colleita compartida segundo o Plan de Explotación da Autoridade Competente.
- O recolector debe dispor dunha copia do plan de Explotación aprobado pola Autoridade Competente, e que deberá estar dispoñíbel.

Cultivo de Algas.

- Se o cultivo for de algas, deberá estar dispoñíbel a Concesión por parte da Autoridade Competente. De se empregaren nutrientes adicionais no cultivo, estes deberán proceder de produción ecolóxica de animais da acuicultura. Preferibelmente, serán de cultivos de acuicultura achegados á zona de cultivo de algas, ou ben como parte dun sistema de policultivo.
- Deberáse dispor de licenza vixente para as instalacións en terra firme.

- Se o cultivo for en terra firme, os nutrientes das augas efluentes deberán ser iguais ou inferiores aos das augas afluentes.
- Soamente se poderán empregar nutrientes que aparezan recollidos no Anexo I do Regulamento 889/2008.
- Deberáse gardar rexistro das densidades de cultivo ou da intensidade das operacións de recolleita. As densidades máximas ou cantidades de recolección deberán estar definidas de xeito que no supoñan un efecto negativo sobre o medio.
- Deberánse reutilizar os materiais empregados para o cultivo (se for de aplicación) ou se reciclarán na medida do posíbel. Estas actividades de reutilización e/ou reciclaxe estarán contempladas no Plan de Xestión Medioambiental.

Emprego de medidas anti-incrustantes e limpeza do equipamento e as instalacións de produción.

- A eliminación dos organismos bioincrustantes deberá ser realizada de xeito manual ou por medios físicos.
  - En instalacións de cultivo no mar, serán devoltos ao mar afastados da explotación nas canles de navegación ou segundo os requisitos da autoridade competente.
  - En instalacións de cultivo en terra, o destino será a outras explotacións ecolóxicas ou xestor autorizado segundo a lexislación vixente.
- Deberánse poder verificar os produtos de limpeza empregados nas instalacións de cultivo. Os produtos deberán seguir o disposto no Anexo VII do Regulamento 889/2008. Deberán estar dispoñíbeis as fichas técnicas dos produtos e consumos, así coma os rexistros das limpeza coa fin de poder verificar o uso dos produtos en cada caso.

Disposicións específicas aplicábeis ás algas e ao produto final de destino (algas frescas/algas desecadas).

- Se o produto final foren algas frescas, o lavado das algas recentemente recolleitadas deberá realizarse con auga de mar.
- Se o produto final foren algas desecadas, para o lavado poderáse utilizar auga de mar ou auga doce potábel (A auga potábel deberá seguir os requisitos do RD140/2003).
- No caso de eliminación de humidade, está permitido o emprego de sal común apto para uso alimentario.
- Queda terminantemente prohibido o emprego de chama directa en contacto directo coas algas nas operacións de secado.
- Os equipos empregados para o secado deben estar libres de calquera substancia anti-incrustante e substancias de limpeza e desinfección. Para garantir o cumprimento deste requisito, deberá estar dispoñíbel un plan de limpeza e desinfección implantado que garanta a eliminación de calquera resto de produto de limpeza e/ou desinfectante.
- Deberánse empregar para os labores de limpeza e desinfección, exclusivamente, os produtos permitidos no Anexo VII do Regulamento 889/2008.

NORMAS TÉCNICAS

NORMAS TÉCNICAS DA ACUICULTURA ECOLÓXICA

Período de conversión de produto non certificado a produto certificado.

- En caso de recolleita de algas do medio mariño, o período de conversión dun lugar de recolección será de 6 meses dende o momento da presentación da solicitude de certificación.
- En caso de unidades de cultivo en instalacións no mar, o período de conversión da produción a produto certificado será de 6 meses, ou un ciclo de produción completo, escollendo o período máis longo de ambos os dous, dende o momento da presentación da solicitude de certificación.